

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

ANATOMICKÝ ÚSTAV
128 00 PRAHA 2, U NEMOCNICE 3
TEL: 224 965 780 FAX / ZÁZNAM: 224 965 770
E-MAIL: anat@lf1.cuni.cz
PŘEDNOSTA: PROF. MUDR. MILOŠ GRIM, DRSC.

Oponentský posudek

disertační práce „Tepenné zásobení tlustého střeva“, kterou k obhajobě titulu PhD. v oborové radě Experimentální chirurgie předložil MUDr. David Kachlík, Ústav anatomie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Práci tvoří 204 stran textu a řada tabulek, grafů obrázků a fotografií a příloha historického textu o tepnách a žilách střev u člověka. Přiložen je seznam přednášek, publikací a grantových projektů, které autor získal jako řešitel nebo spoluřešitel. Mezi publikacemi jsou tři práce otištěné v časopisech s impakt faktorem; kumulativní hodnota IF těchto publikací je 2,044. U jedné z nich je disertant prvním autorem. Seznam publikací dále obsahuje 5 původních neimpaktovaných prací a jednu práci přijatou do tisku, kde je dr. Kachlík 1x prvním autorem, 3 přehledové články a dlouhý seznam abstrakt přednášek na domácím i zahraničním fóru. Převažujícím tématem těchto sdělení je klinicky zaměřená angiologická problematika, která je náplní předložené disertace.

Text disertace je členěn tradičním způsobem a zahrnuje 10 kapitol. Cíle práce jsou odvozeny z obsáhlého a historicky zajímavého rozboru problematiky. Ke studiu sloužil materiál získaný při sekci a při resekcích. Široké je spektrum použitých metod (makro- a mikropreparace, histologie, angiografie, nástřík cév tuší, nástřík Mercoxem k přípravě korosivních preparátů, transmisní a řádkovací elektronová mikroskopie). Jde tedy o komplexní přístup, který je na pracovišti školitele dlouhodobě uplatňován. Výsledky jsou popsány na téměř 90ti stranách. Následuje diskuse a hodnocení nálezů, závěry a seznam 317 citovaných publikací.

Cílem práce bylo přispět k dosavadním poznatkům o cévním zásobení tlustého střeva a výsledky použít k doplnění anatomické normy a její variační šíře, k interpretaci angiogramů a k volbě operačních přístupů. Je to aktuální téma břišní chirurgie.

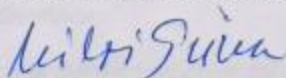
Provedený popis větvení a. mesenterica superior a a. mesenterica inferior jde daleko nad rámec Terminologia Anatomica (1998) a uvádí i morfometrická data. Ukazuje na velkou variabilitu větvení těchto cév, která nepřekvapuje vzhledem k tomu, že vývoj vaskularizace střeva je vedle genetických mechanismů řízen také lokálními faktory, které v závislosti na aktuálních hodnotách parciálního tlaku O_2 navozují tvorbu cév produkcí faktorů indukovaných hypoxií (HIF) a následnou produkcí VEGF (Nařka et al., 2005). Dr. Kachlík ukázal, že rozsah kolateralizace cév zásobujících tlusté střevo je větší než bylo dosud uváděno. Detailně a nově popsal cévní zásobení appendices omentales (epiploicae) a ukázal, že je velmi bohaté. Z toho vyplývá možnost použití appendices omentales jako zdroje revaskularizace v průběhu operačního výkonu.

Nemám žádné výhrady k této práci. Text je přehledný, je adekvátně členěn a pečlivě zpracován a práce přináší nové poznatky. Na prvý pohled by se mohlo zdát, že makroskopická a mikroskopická anatomie člověka je uzavřený obor, v němž vše již bylo popsáno. Skutečností však je, že každá generace lékařů si stávající soubor anatomických poznatků musí osvojit a musí ho rozšířit o aspekty, které přináší a vyžaduje rozvoj zobrazovacích metod a chirurgických technik. Disertační práce dr. Kachlíka je zdařilým příkladem tohoto přístupu a zaslouží si proto pozitivní hodnocení. V této souvislosti bych se disertanta rád zeptal jak chce dále rozvíjet problematiku své disertační práce.

Závěr

Protože disertace představuje významný příspěvek k poznání cévního zásobení střeva, a protože zjištěné poznatky mají význam pro klinickou praxi, doporučuji přiznat autorovi titul Ph.D. v oboru experimentální chirurgie.

Miloš Grim

Praha, 13. září 2006